

Glas za veznikov

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 5 lir

TRST, forek 31. decembra 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 8 • Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter visine (sivina ena kolona), trgovski L. 15, mrtvaski L. 30 (osmrtnice L. 60), objave L. 10, finančni in pravni oglasi L. 25. V vsaki listi (tekstni oglaš) L. 25. Davek 1 vatet. Pladljivo v naprej. Oglase sprejema izključno: U. P. L. Trst, ul. S. Pellico št. 4, tel. 94041. Cena posamezne številke L. 5 (mestala L. 10). Rokopisov ne vračamo.

ZSSR proti odstranitvi veta in proti letalskemu nadzorstvu nad kršilci atomskega oboroževanja

VOLETA POSTANILA GENERALA WILLIAMA MORGANA

Caserta, 31. decembra — Vrhovni zavezniški poveljnik v Italiji general William Morgan je za Novo leto poslal zavezniškim silam v Italiji naslednje sporočilo:

Upam in pričakujemo, da bo britanske in ameriške sile v leto 1947 zapustile Italijo. Britanske ameriške sile so skupno z zavezniškimi Francoski, Poljski in Britanci ter ob podpori italijanskih sil in partizanskih sil osvobodile Italijo po dolgi vrsti bitk, ki so živle v zgodovini. Mnogo tisoč naših tovaršev je žrtvovalo svoja življenja in so pokopani v Italiji.

Po koncu sovražnosti je bilo treba odbrati v Italiji zavezniško vojsko, dokler ne bi Združeni narodi doleteli pogojev mirovne pogodbe z Italijo. To je bilo težko delo, ki je zahtevalo dobre in potrpežljive na obeh straneh. Zdaj, ko se naša naloga približuje koncu, upam, da bo ta naša naloga v Italiji končana. Imamo sodelovanje, ki je bilo potrebno, da bi Italijani lahko dobili gradivo svoje usode. Zavezniške sile v Italiji niso imele namena, da bi Italijani zapustili Italijo. Zavezniške sile v Italiji niso imele namena, da bi Italijani zapustili Italijo. Zavezniške sile v Italiji niso imele namena, da bi Italijani zapustili Italijo.

EDVARD BENEŠ O PREGANJANJU MADŽARSKIH MANJŠINE

Budimpešta, 31. decembra — Predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš je v pismu vsemu predsedniku Madžarske, profu Mihailu Karolyju, izjavil, da so bile vesti po katerih naj bi madžarsko manjšino v Češkoslovaški odvrgli preganjanjem, namenoma izpustili, kar je tako potvrdilo pravo stanje stvari.

Beneš je v zgornjem pismu odgovoril na poslanico, ki mu jo je nedavno naslovil prof. Karoly v imenu vseh Madžarov, ki bivajo na Slovaškem in katere naj bi, po tem kakor javljajo poslani na prisilna dela v zahodno Češkoslovaško.

NACISTIČNI ZDRAVNIK OBOJEN NA SMRT

London, 31. decembra — Nemško sodišče v Frankfurtu je obsodilo na smrt bivšega člana SS dr. Friedricha Mennackerja. Obsodil so ga, da je ukazal zaustaviti 1000 oseb v neki nemški uobolnici.

Združene države Evrope

Churchillov članek v „Daily Telegraphu“

LONDON, 31. decembra. — Konservativni londonski list „Daily Telegraph“ je objavil prvega izmed dveh člankov Winstona Churchilla, voditelja Velike Britanije med vojno. V tem članku je Churchill razložil svoj načrt o združenih državah Evrope kot sredstvu za preprečitev vojne.

V uvodnem članku, ki obsega dva polja strani, navzvenje Churchill, naj bi Francozji dala pobudo ter nudila Nemčiji roko odpuščanja, kar bi bilo na moralo Združenih držav v njihovem interesu podpirati ta načrt, ker Atlantiki ocean ne predstavlja več nepremagljive prepreke.

Kot je znano, je Churchill v prvi zvezi za ustanovitve evropskega združenja držav o govoru, ki ga je imel meseca septembra v Zürichu, ko je izjavil, da bi bilo na ta način mogoče napraviti Evropo svobodno in srečno v bodočnosti, toda to bi moralo biti dejanje zaupanja, pri katerem bi morali milijoni oseb, ki so bili v vojni, biti srečni, vendar so bili v vojni, ki so bili v vojni, ki so bili v vojni.

Dopisnik londonskega lista „Manchester Guardian“ pravi glede na vse članki, ki so bili objavili, da je Churchillov članek o tej stvari, odkar se je vrnil ta teden, toda ni bil brezbraten glede tega. Dela je za kulisami v upanju, da zagotovo javno izjavo britanske vlade, ki bi podpirala njegove načrte.

Dopisnik berlinskega lista „Morgen Post“ je Londonu sporočil, da je predvečer leta 1947 pravi trenutek, da ponovno začne kampanjo v prid Churchillovemu načrtu za združenje evropske Evrope, to je za ustanovitev zahodnega bloka, v Veliki Britaniji za delu.

Naloga Velike Britanije

LONDON, 31. dec. General William Slim, ki je poveljeval 14. britanski armadi v Burmi, je govoril na londonskem radu. Izjavil je, da je v letu 1947 naloga britanskega ljudstva, da obnovi napredek in bogastvo: „Upoštevati je treba pogoje, ki govorijo v naš prid, ni razloga, da ne bi bili pogumni.“

General Slim je izjavil: „Relativno uboštvo Velike Britanije ne sme ostati trajno. Kar se tiče ranljivosti Velike Britanije od zunaj, ni verjetnosti, da bi edaj kakšna država hotela povzročiti kako veliko vojno. Bistvena potreba je, da Velika Britanija v letu 1947 proizvede več in svoja svoja nadalnja napora. Mi bomo tedaj imeli zadovoljenje, ki izhaja iz dobro izpeljane naloge, zadovoljenje, ki nima nič skupnega s dobički in plačili. Mi smo še vedno isti britanski narod, ki ima vse svoje zaloge zvele politične in trgovske modrosti, znanstvene in industrijske spretnosti in iniciativnosti ter elastičnosti vredne zilaosti in poguma.“

„Ponosni smo lahko na marsikaj iz preteklosti in ni nobene naloge, da ne bi bili pogumni v bodočnosti. Naša stara država je stoletja vodila svet k urejeni svobodi in ga še vodi. Se marsikaj mora v bodočnosti dati človeštvi, kakor je dala v preteklosti. Bolj kakor kdaj koli adaj čutimo potrebo po njenem spet v njenem opitju. Če bo britansko ljudstvo zvesto svojim tradicijam, ne bo nibešar dobrega in pravičnega, kar ni ne bi mogli doseči.“

„Borba“ o Vatikanu

„Danes je spet na strani sovražnikov svobodnih in neodvisnih narodov“

BEograd, 31. decembra. — Beograjsko komunistično glasilo „Borba“ je priobčilo te dni obiren članek pod naslovom: „Vatikan je zagreben“. Članek pravi med drugim: „Papež je v svoji božinski poslanici govoril o pojavnih razmerah v Evropi in dejal tudi, da so vsadovi zmage vsrok nepremagljivi trpkosti.“

Ta papeževa izjava je točna je kolikor se tiče Vatikan, ki je zaargren zaradi popolnega poraza Hitlerjeve Nemčije in Mussolinijeve Italije. Vatikan je namreč tesno povezal svoje načrte z razloženim papeževim vojnem stroja, pravi „Borba“, in nadaljuje: „Ena izmed značilnosti porojne Evrope je tudi nespravljivost Vatikan, ki je novo Jugoslavijo. Zato je vatikanska propaganda eden izmed najbolj vztrajnih virov protijugoslovaške gonje, ki se ji pridruzuje tudi angleška trobenta v vatikanskem protifasističnem orkestru, namreč angleški list „Catholic Herald.“

„Vatikanški radio pa je pred nekaj dnevi celo govoril o jugoslovaškem režimu kot o ardeem nacizmu. Danes se je Vatikan povezal, prav tako kot poprej s Hitlerjem in Mussolinijem, z novimi zastopniki evropskega gospodarstva, med katerimi so znani sodobni vojni hujšakči Churchillovega kova, ki se zelo radi poslužujejo v svoje namene besede demokracije, prav kakor Vatikan, zaključuje „Borba“ in se dodaja:

„Vatikanška pisla danes v isto trobento kot vojni hujšakči, ki žele preprečiti izgraditev svetovnega mira. Med vojno se je Vatikan pridružil sovražnikom svobodnih in neodvisnih narodov. Danes je Vatikan spet na strani teh sovražnikov.“

Pred svojo objavo je Gromiko izjavil, da se ameriški načrt v doloceni ozirih ne drži sklepa o atomskem nadzorstvu in o prepovedi velikih rušilnih orožij, ki je sprejela glavna skupščina 14. decembra. Sovjetski zastopnik je poudaril, da bi vsak polzikus za sprejemanje statusa Združenih narodov, Nadalje se je izrazil spornostnega, da bi mogoče prepovedati atomskega orožja, ne da bi istočasno upoštevali zahteve glavne skupščine o odstranitvi velikih rušilnih orožij.

Komaj se je Gromiko vsedel, je vstal ameriški zastopnik Bernard Baruch in predložil, da bi odobreno poročilo pripravljale komisije predložili Varnostnemu svetu kot poročilo komisije za atomsko silo. Velika Britanija, Kanada, Brazil, Egipt, Kitajska, Francija, Avstralija in Nizozemska so podprle ta predlog.

Sir Alexander Cadogan je izjavil, da Velika Britanija sicer skuša vedno najti kompromis za poravnava sporov, vendar se bo tu glasovala za takojšnjo odobritev ameriškega načrta. Dodal je, da je zdaj jasno, da Sovjetska zveza nene sprejeda načela o ukinutvi veta. Izrazil je mnenje, da v sedanjem položaju noben p. zkus za novo sestavo predloga, ne bi bil koristen. Nadalje je britanski zastopnik poudaril, da bodo jutri v Varnostnem svetu zahtevali samo sprejem za članega poročila.

Francoski zastopnik Parodi je med drugim poudaril, da noben kršitelj pogodbe o atomskem nadzorstvu ne sme niti kazni pravice veta.

NOV POSLANIK

Beograd, 31. decembra — Po poročilu „Tanjuga“ je prežidil jugoslovaške narodne skupščine, imenovan dr. Milosko Moskovljevič za polnomočnega ministra in izrednega poslanika na Norveškem.

Gospodarski sporazum med Jugoslavijo in Albanijo

„Primer nove uzvišene in plemenite oblike gospodarskega sodelovanja med državami“

BEograd, 31. decembra. — Minister za industrijo FLR Jugoslavije Boris Kidrič, ki je govoril na skupščini v Beogradu pri razpravljanju o potrditvi sporazuma za carinsko zvezo med Jugoslavijo in Albanijo, je izjavil, da predstavlja sporazum plod junaške borbe narodne osvoboditve jugoslovaškega in albanškega naroda ter političnih in socialnih sprememb, ki so nastale v obeh državah.

Kidrič je dodal, da druga zmaga v borbi za narodno osvoboditev in ljudsko demokracijo, ki so jo vodili v Jugoslaviji in njeni južanski sosednici Albaniji, ne pomeni le tega, da so narodi osvobodili svoje zemlje okupatorja. Te zmage pomenuje mnogo več.

„Z uničenjem napadalca — je izjavil Kidrič — je tudi notranja reakcija v obeh državah popolnoma uničena ter so delavski razredi Albanije in Jugoslavije postali gospodarji svoje usode in postavili prvi v svoji zgodovini resnično ljudsko vlado. To dejstvo je jasno, da se hočeta Albanija in Jugoslavija svobodno razvijati, s najtesnejšim sodelovanjem in čim večjo koristjo za svoj narod.“

Minister Kidrič je nato izjavil, da so narodi Jugoslavije in Albanije danes na taki stopnji, da morejo posvetiti vse svoje ustvarjalne sile obnovitvi gospodarstva obeh držav, ki sta zdaj pred velikimi gospodarskimi nalozami. Ta sporazum med Albanijo in Jugoslavijo ni samo na ravno dejanje vedno večjega sodelovanja med obeh državama, ki sta ved kot prijatelji, in ne samo pripravek na utrditvi miru in sodelovanju na Balkanu, marveč predstavlja istočasno primer nove vzvišene in plemenite oblike gospodarskega sodelovanja med državami, v kateri je nov način ljudske demokracije odprl na vseh področjih, tudi gospodarskih, povsem nove poti.“

KOMISIJA V GREIJO

London, 31. decembra — Člani preiskovalne komisije, kateri je imenoval Varnostni svet za preiskavo glede obmejnih incidentov, bodo prispeli v Greijo 15. januarja.

OLAJŠAVE ITALIJI

Rim, 31. decembra — Zavezniške oblasti so Italiji dovolile uvedbo nekaj novih letalskih civilnih prog, poleg je obstoječih. Te proge obsegajo tudi tovarni letalski promet in letalsko zvezo med kraji, ki doslej niso bili povezani z letalskimi programi. Dovolilo so tudi uporabo zasebnih letal v poslovne in zagovinske namene. Poleg tega so zavezniki z namenom, da zaposle letalsko industrijo in podpro razvoj civilnega in trgovskega letalstva dovolili gradnjo omejenega števila civilnih letal, ki pa jih bodo morali uporabljati izključno v notranjosti države.

SINDIKATI V NEMCIJI

London, 31. decembra — Radijska postaja v Stuttgartu poroča da imajo sindikati na ameriškem zasledbenem področju v Nemčiji 920.000 članov, kar je skoraj četrtina zaposlenih Nemcev na tem področju. Vedno članov sestavljajo železnikarji, delavci polke, brzojavci in telefona ter kovinarji.

SOVJETSKESKE OSEBNOSTI

LAVRENTIJ BERIA

načelnik sovjetske tajne policije in član Politbiroja komunistične partije v Sovjetski zvezi

DE GAULLE NE BO KANDIDAT

Paris, 31. decembra — General De Gaulle je izjavil, da ne bo kandidiral za predsednika francoske republike. V izjavi, ki jo je podal zastopnikom tiska, je ponovno gajal novo francosko ustavo in dodal: „Zdi se mi, da ne bi ravno najboljši služil domovini, če bi v takih okoliščinah postal predsednik republike, kajti bi bil brez moči, le slab.“

Izd zasebnega glasanja, ki so ga objavili v Parizu, na vprašanje: „Zelite, da se general De Gaulle vrne na oblast?“, je pokazal, da je 53% glasilcev odgovorilo ena, 34% „da“, medtem ko se 13% ni izjavilo.

TSALDARIS V ATENAH

Atene, 31. decembra — Grški ministri predsednik Konstantin Tsaldaris se je vrnil v Atene. Bil je v New Yorku na zasedanju Varnostnega sveta.

PREVZOJA NEMCEV

Frankfurt, 31. decembra — Ameriška vojska uprava v Nemčiji objavlja v svojem mesečnem poročilu, da bo v prvem polletju 1947 prišlo v Nemčijo približno 300 ameriških izvedencev, da bodo pomagali pri izvedbi načrta za prevzgojo Nemcev, ki so ga imela zasledbene oblasti.

KRŠITEV POTSDAMSKEGA SPORAZUMA

London, 31. decembra

Odbor ameriškega kongresa za gospodarske načrte je objavil poročilo, v katerem obtožuje Sovjetsko zvezo, da je kršila Potsdamski sporazum. Poročilo priporoča Britaniji, Franciji, Švedski in Švici, naj ustavijo Sovjetski zvezi nadaljne dobave industrijske opreme, ki, kakor pravi poročilo, morejo pri današnji sovjetski politiki le škodovati interesom mira.

Poročilo govori tudi o trditvah, da Sovjetska zveza ponovno odpremi tovarne na sovjetskem zasledbenem področju v Nemčiji, med njimi tudi tovarne za izdelovanje raketskih bomb v Penemunde. Potsdamski sporazum določa, da je treba te tovarne uničiti. Če bodo nadalje ustvarile skupine štirih veselij ustovile, da so te trditve resnične — pravi omenjeno poročilo — potem bo komisija zahtevala, da se celotni potsdamski sporazum uniči.

Poročilo dodaja, da je bil dosežen sporazum o teh nadzorstvenih kmetijah, vendar pa jim ni dopuščeno, da bi opravljale svoje delo na sovjetskem področju. Odbor tudi priporoča, naj Zdržene države omejijo svoj izvoz tehničnih in vojaških izdelkov v Sovjetsko zvezo, dokler Sovjetska zveza ne bo v celoti pristala na mednarodno nadzorstvo nad atomsko silo.

ALBANIJA

NASPROTNA PREISKAVI NA MEJI

London, 31. decembra — Albanski radio je objavil sporočilo, ki odklanja obtožbe Varnostnega sveta za preiskavo na grško-albanski meji. V sporočilu izjavlja, da albanski narod meni, da je obtožbe žaljiva in krivici, kar ima namen pomagati tistim, kateri sporočilo označuje kot grške monarhiste in njihovim pokroviteljem v tujini, da skrivajo prave vzroke državljanske vojne v Grčiji.

BRITANSKA PRITOZBA PROTI ALBANIJ PRED VARNOSTNIM SVETOM

London, 31. decembra

„British United Press“ poroča, da bodo po izjavi britanskih uradnih krogov v Washingtonu prihodni teden predložili Varnostnemu svetu britansko pritožbo proti Albaniji. Velika Britanija je v nedavni poti zahtevala od Albanije plačilo za škodo in človeške življenja, ko sta bila 22. oktobra v Krškem prelivu dva britanska rušilca poskočena zaradi albanških min. V tej noti je Velika Britanija določila Albaniji rok do 23. decembra, v katerem mora Albanija poslati zadovoljiv odgovor. Velika Britanija je sicer sprejela odgovor, vendar pa niso objavili vsebine tega odgovora. Diplomatski dopisnik lista „Sunday Times“ je napisal, da je albanski odgovor popolnoma nezadovoljiv.

Kakor piše britanski tisk, menijo, da se bo britanska vlada verjetno danes odločila glede ukrepov, ki jih je storila zaradi albansek odgovora na britansko noto o incidentih v Krškem kanalu. Ni nobene dvoma, da bo vlada sklenila predložiti stvar pred Varnostni svet, ker albanska vlada očividno ni zadovoljila zahtev britanske vlade.

Zdaj nastaja vprašanje na osnovi katerega člana listine Združenih narodov je treba predložiti Varnostnemu svetu vprašanje nezavrnjenih napadov, ki jih je izvršila Albanija 13. maja in 22. oktobra proti letalnemu britanske vojne pomorice ter albansek kršitev mednarodnega zakona s politizirjo min v Krškem kanalu.

Srečno Novo leta želi usem čitateljem in prijateljem

UREDNIŠTVO

V SREČNO NOVO LETO

Slovenski gorski svet je najljepši pozimi, ko mu snežnoba odeja daje neki čudovito privlačni čar in mik. Človeka, ki v teh dneh pohliti v njegov objem, vsega prevzame bajno lopa igra bleščeč svetlobe — sonca in senca. Za vsakogar, ki je preživel božično praznike v naših planinah ter bo na njih pričakal novoletno jutro, bodo planinski vtisi in doživljaji ostali nepozabni. V kratosti, kot jo prikazuje naša slika, človek čuti, da so se vsaj za hip oddaljili od sveta in njegovega vsakdanjega hrupa ter se približali zemlji in njenemu Stvarniku.

FILATELIJA

Filatelistično življenje na Poljskem

Slovenski filatelistični mesecnik »Berliner Briefmarken Zeitung« pravi, da je poljska filatelija doživela med vojno ogromno škodo. Nemški letalski napadi so uničili silno veliko število krasnih zbirk, med njimi tudi take, ki so na raznih mednarodnih razstavah dosegale najvišjo priznanja.

V septembru leta 1939 so Poljski pripravili vse potrebno, da bi spravi na varno zbirko poštne znamke, vendar jih je prehitela vojna. Nemci so zasedli Varsovo in Gestapo je odnesel vse dragoceno zbirko v berlinski poštne muzej. Do danes še ni nobenih poročil, kaj se je z zbirko nato zgodilo.

Razen krasne zbirke, je bila v poljskem poštne muzeju shranjena velika zaloga neizgubljenih znamk (Zametevino katalogi številki št. 215 in 216), katere so nemške oblasti zaplenile in jih nato prodele nemskim filatelističnim trgovcem. Nacisti so po zasedbi razpustili vsa filatelistična društva. V tistem delu Poljske, ki je bil priključen Nemčiji, so vse filatelistične trgovine dobile nemške upravičitelje. Poljski trgovci z znamkami so lahko trgovali samo v takozvanem Generalgouvernementu. Ker so cene znamkam postale po zasedbi za Nemce primerno nizke, so ti kupili ogromno boljšega znamkovega materiala. Ker tudi Poljski niso imeli zaupanja v okupacijski denar so začeli nalagati gotovino v znamke, ki so kaj hitro izgubile s trga.

Ponovna vojna v letih 1944/45 je uničila silne zaloge nepoklicanih znamk. Po osvoboditvi Poljske v letu 1946 je filatelistično življenje ponovno usetelo. Najprej je bilo osvojenih zahodno ozemlje do reke Visele in Lublin je postal začasna prestolnica, kjer so tudi izile prve poljske znamke po osvoboditvi. Ker so imeli skoraj vsi ljudje ogromno denarja, in ker so znamke pri poštah okoli prodajali v neomejenih količinah, so bile te kmalu razprodane. Prva serija je že po enem mesecu stala 750 zlotov.

Po osvoboditvi preostalega dela Poljske v letu 1945 in po zamenjavi denarja, pa so cene znamkam zaradi pomanjkanja gotovine hitro začele padati. Prva Poljska serija, ki je veljala 750 zlotov, je padla na 150 zlotov. V letu 1945 je bil položaj na filatelističnem trgu precej slab in cene so se nadalje padale. Poljska je se začel spet izboljševati v začetku leta 1946, ko se je popravil gospodarski položaj Poljske. Kljub temu pa je še danes zelo malo zbirateljev, ki bi mogli kupovati lepe

in drage serije znamk. V primeri s tujino, so znamke na Poljskem še vedno zelo poceni. Še pred nekaj meseci je bilo možno dobiti za dobre nemške znamke 3 do 5 zlotov za Michel marko, kar danes ni več mogoče. Dobre novejšje evropske znamke je danes treba plačati 10 do 20 zlotov za Michel marko.

V vseh večjih krajih Poljske po pošto delujejo filatelistična društva. Značni izvedenec za poljske znamke profesor Mikstein je v letu 1944 izdal poseben katalog za poljske znamke. Katalog ima to slabo stran, da ni dovolj pregleden in je tudi brez vseh slik.

Poštne muzeje so ponovno odprli in v njem so na ogled poljske znamke od leta 1944 dalje, poleg tega pa tudi vse druge znamke, ki jih pošilja vsem državam članicam mednarodne poštne zveze. Kot v nekaterih drugih državah, šeli tudi poljsko pošto ministrstvo napraviti dobneke z izdajami znamk. Medtem ko so v Lublinu leta 1944 poštne znamke je prodajali v neomejenih količinah, so pošte od maja 1945 uvedle za zbiratelje in trgovce pri nekupih velike omejitve. Vse dobrodelne znamke izidejo v zelo majhnih nakladah in vsak zasebnik dobi le po eno serijo, trgovci pa po 10 serij novozdanih znamk.

V maju leta 1945 je uradno društvo poštne službenec osnovala agencija, ki dobi od vsake novodelane znamke polovico naklade; nato iste znamke prodajajo po poljubnih cenah in tako se je že zgodilo, da je agencija nove izdaje prodala po dvojni nominalni ceni, ki je preden so se znamke pojavile na poštah, okoliš. Agencija trenutno ne pošilja za tujino, vendar kot pravilo, je pošto ministrstvo z namenom, da bi si pridobilo denar, ustanovilo pri poljskem poštne službenec z Zdrženih državah posebni oddelki za trgovino z znamkami, kjer je mogoče dobiti vse poljske novitve po nominalni vrednosti; uradni kurs je 1 dolar 100 zlotov.

V Franciji bo proti koncu meseca izšel Yvertov katalog za ves svet za leto 1947.

V Ameriki je izšel I. del Scottovega kataloga 1947, ki obsega Ameriko in britanski Commonwealth. Kot ponosd v Evropi, so tudi v Ameriki v svoji ceni poskočile predvsem klasične znamke, medtem ko so cene novozdanih znamkam ostale skoraj neopredeljene ali celo padle.

ZANIMIVOSTI

Znani norveški raziskovalec Thor Heyerdahl je vložil prošnjo na ameriško vojni ministrstvo, naj bi mu dovolilo izvedbo ekspedicije na pacifiške otoke. Ekspedicijo namerava izvesti s petimi drugimi Norvečani na 7 in pol metra dolgem čolnu, s katerim hoče dokazati svojo teorijo, da so te otoke kolonizirali predzgodovinski ameriški narodi, ne pa azijska plemena. Predvidena pot je dolga 6400 km.

Iz Argentine so izgnali določeno število nacističnih agentov. Argentinski zunanji minister je izjavil, da je ta izgon dokaz, da Argentina izvršuje in bo izvrševala svoje mednarodne obveznosti.

V Neaplju so začeli s tozom na tolo ponarejanec denarja, ki ima sodelavce v Rimu in na Siciliji. Leteti oddelke je že aretiralo 5 osumljenih oseb.

Da bi omogočili plobo po reki Lavi, ki teče od črke meje do Severnega morja, deluje dan in noč 10 ledolomilcev, da bi preprečili namočenje debelih ledenih plošč, ki bi mogle povzročiti tudi nevarne poplave. Pravijo, da je letosinja zima ena izmed najhladnjih v zadnjih 20 letih v Nemčiji.

V Buenos Airesu je 24 ur trajajoči požar popolnoma uničil tiskarno »Guillermo«, ki je bila največja v Južni Ameriki. Tiskarsko podjetje se je razprostrlo v industrijskem okraju Barracas. Nastalo škodo cenijo na 150.000 funtov sterlingov.

Ameriška vlada poskuša skupaj z nekaterimi zasebnimi letalskimi družbami najti primerne načine za uporabo atomske sile za pogon letal. Neki ameriški general je dejal, da bi bila z vojaškega stališča uporaba atomske sile za pogon letal in izstrelkov prav tako velika pomena kakor razvoj atomske bombe.

V vsej Italiji nadaljujejo s preganjanjem črne borbe. Politične obdobje so se neprimerno pojavljajo v tistih predelih Rima, ki so znani kot črnoborbovska središča. Zapolnile so nekaj stotov blaga ter aretirale 10 oseb, med njimi tudi nekaj tujih, ki so se upirale organiziranemu javnemu redu. Prebivalstvo je skoraj v vseh primerih nastopilo sovraino do teh policijskih akcij.

Sodišče v Parizu je spoznalo za krivega Alberta de Bernardina, da je pred dvema letoma umoril svojega letno ženo in ga obsojilo na smrt po giljotini. Obtoženo ljubico, ki je bila čisto čista, so krivde priključili, je sodišče spoznalo za nedolžno in jo oprostilo.

vidim jaz boljše z ušesi, kot vi z očmi. Jaz sem videl zadržati diha, videl past zagrinjati in končno nekoga odhiteti stran... Hitro, pojdi, kdo je bil... Horn je skočil pokoncu in stopil proti vratom.

— Ne tam — je napotljivo zaklical slepec. — V tem kotu je za zastokom majhen izhod. Vodi na hodnik, tretja vrata na desno je Wang Hojeva soba. Če je bil on, ga ubijte takoj. Hitro, hitro... Horn je stopil do navedenih vrat in jih sunkovito odprl: hodnik je bil tamen in zapuščen. Potegnil je iz žopa revolver in ob steni stopil naprej. Iz za tretjih vrat, ki so bila samo prapra, je svetil pramen svetlobe.

Horn je previdno porinil oboroženo roko skozi odprto in počasi, počasi odpiral vrata. V mali sobici je na tleh na preprogi spal Kitajec in še vedno v rokah držal pišto za kajenje opija. Majhna svetiljka na oltarju je razsvetljevala Wang Hojev obraz.

Horn je stopil blizu in stresel Wang Hoja za rama.

— Pusti me — je zamrmal on. — Bogovi, mogočnega cesarstva... slavi nečast, govore, pusti me v miru.

IZ JUGOSLAVIJE

Rektor univerze v Zagrebu dr. Grga Novak je v zagrebškem »Jesensku« objavil splošno razpravo o načrtu hrvatske ustave, v kateri razpravlja o ustavni borbi hrvatskega naroda v teku njegove zgodovine. Članek pravi med drugim: »Ta naša ustava je prva hrvatska ustava, ki nam je ni podaril kak vladar po svoji milosti, temveč si jo je dal narod sam po svoji volji. Mene zanima zlasti člen 26, ki jamči svobodo vesti in vere ter člen 28, ki jamči svobodo tiska, besede, združevanja in javnih shodov, združenj in manifestacij; ta člen obsega tudi popolno svobodo znanstvenega dela brez katere ne more biti prave znanosti.

Ameriška sindikalna delegacija delavcev industrije za kožo in kožušarstvo je prebila nekaj dni v Beogradu. Člani delegacije so bili: predsednik sindikalnih organizacij Josef Vinogradsky, predsednik za srednji zahod, Abraham Feinglas in predstavnik krajevnega odbora sindikalnih organizacij v New Yorku Harold Goldstein. Med obiskom v Beogradu je ameriška delegacija obiskala osrednji odbor jugoslovanskih enotnih sindikatov. Med sprejemom, ki so ga priredili delegaciji na čast, so se gostje dolgo časa razgovarjali s predsednikom Djurom Salajom in s člani izvršnega odbora. Preudili so vpra-

šanja o sindikalnem gibanju v Jugoslaviji in Združenih državah. Jugoslovanski ministri predsednik maršal Tito je v spremstvu notranjega ministra Aleksandra Rankovića in ministra brez listine Milovana Djilasa obiskal razstavo, ki prikazuje izbor slovenskih narodov za svobodo in neodvisnost. Po sprejemu in pozdravu s strani zastopnikov glavnega slovenskega odbora je maršal Tito obiskal razstavo in pokazal zanj veliko zanimanje. Ob tej priliki je maršal zapisal v knjigo obiskovalcev: »Razstava je odlično organizirana in v celoti prikazuje veliko borbo slovenskih narodov za osvoboditev.

Posebni dopisnik agencije Tanjug poroča, da je podpredsednik jugoslovanske narodne skupščine Dimitri Vlahov na svojem potovanju po Združenih državah obiskal jugoslovanske emigrante v Garyju, v državi Indiana. Dopisnik pravi, da so njemu na čast priredili sprejem v Jugoslovanskem domu, katerega se je udeležilo veliko število makedonskih, hrvatskih, srbskih in slovenskih emigrantov. Vlahov je imel govor, v katerem je poudaril položaj svobodne Makedonije v skupnosti jugoslovanskih narodov. Med njegovim obiskom v Detroitu je makedonsko-ameriška zveza priredila banke Vlahovu na čast.

JULIJSKA KRAJINA

Ukazi Zavezniške vojaške uprave

Trst, 31. decembra
Obveščevalni urad Julijske krajevske uprave dne 30. t. m. izdala naslednje ukaze:

UKAZ ST. 239
Zvišanje provizijske odstotka za prodajo znamk in kolekovanega papirja

Odstavek 1. Provizijski odstotek prodajalcem na drobno za prodajo znamk in vrednotnice je določen na 25% (dva in pol odstotka). Odstavek 2. Provizijski odstotek za znamke in vrednotnice, ki jih dobavljajo »pokrajinske poštne blaginje« poštanim uradom »Riceviti« (postali) je določen na 3 odstotka ter je v njem zapodena provizija prodajalcem na drobno za znamke in vrednotnice, ki so jih dobili v preporodajo.

Odstavek 3. Provizijski odstotek, ki je določen v prejšnjih odstavkih bo stopil v veljavo glede nakupa in dobave ali samo za dobavo znamk in vrednotnic prvi dan meseca, ki bo sledil objav. Te odredbe v uradnem listu Zavezniške vojaške uprave.

UKAZ ST. 298
Razsodišče zbornice za trgovino, industrijo in poljedelstvo v Trstu

Člen I. Sprememba člena 2 o pravih postopka
Člen 2 pravila o postopku, ki se nanaša na razsodišče zbornice za trgovino, industrijo in poljedelstvo v Trstu se ukinja in nadomesti takole:

»Odbor zbornice za trgovino, industrijo in poljedelstvo bo imenoval vsaj 40 odnikov za urad razsodišča, ki jih bodo izbrali med osebami, ki jih bo imenovala zveza trgovcev na debelo pokrajinska zveza industrijske ter zveza poljedelcev Julijske krajine.

»Členjen imenovanje sodnikov bo potrjeno odobritvi okrožnega komisarja.

Člen II. Sprememba nekaterih členov.

V besedilu pravil o postopku, ki so omenjena v uvodniku, bo treba nadomestiti besede: »Pokrajinski svet za korporativno gospodarstvo« (Consiglio Provinciale dell'Economia Corporativa) ali »Predsedniški odbor trgovinskega sveta korporativnega gospodarstva« (Comitato di presidenza del Consiglio Commerciale dell'Economia Corporativa) z besedami »zbornica za trgovino, industrijo in poljedelstvo in »Odbor

zbornice za trgovino, industrijo in poljedelstvo.

Sprememba imena in odobritev cenikov
Člen I. Sprememba imena in prenos funkcij.

Z dnem, ko stopi ta odredba v veljavo bo »Narodna zveza za nadzorstvo nad gorivom« — Benški vzhodni odsek v Trstu prevzela novo ime, in sicer: »Julijska zveza za nadzorstvo nad gorivom« (Associazione Giuliana per il controllo della combustione).

S to odredbo se prenese funkcije, delovanje in dolžnosti »Narodne zveze za nadzorstvo nad gorivom« — Benški vzhodni odsek v Trstu, v kolikor se tiče ozemlja, na »Julijsko zvezo za nadzorstvo nad gorivom«.

Člen II. Odobritev cenikov in prispevkov.

»Zveza« je pooblaščen predpisati svojim članom v območju ozemlja cenike in prispevke, ki so navedeni v razpredelnicah A, B in C, kot predvideva člen III te odredbe.

Člen III. Razpredelnice A, B in C.

Razpredelnice A, B in C, ki so omenjene v prejšnjem členu, bodo tvorile skupaj z navedenimi pripombami del te odredbe. Te razpredelnice bodo mogle prizadeti stranke dobiti na vpogled pri uradnih predsednikov okrožja na ozemlju in pri predsedniku »Zveze«.

UPRAVI UKAZ ST. 86

Začasno imenovanje

Piatrin Olga, strojeplaka pri tržaški preturi, je začasno imenovana kot dnevničarka III. skupine pri imenovanem uradu in je pooblaščen prejemati plače, ki priteče osebju te skupine, z veljavnostjo od 1. novembra leta 1946:

SPOROČILO LASTNIKOM TOVARNIH AVTOMOBILOV

Obveščevalni urad Zavezniške vojaške uprave Julijske krajine sporoča:

»Ker do 1. januarja leta 1947 ni bilo mogoče izdati novih prometnih dovoljenj za tovarne avtomobile, bodo lastniki tovarnih avtomobilov, ki imajo dovoljenja, uporabljali se nadalje stara dovoljenja za četrtotromesečno obdobje od oktobra do decembra 1946 do vseheta 31. januarja leta 1947.

Ta odločba se tiče samo tovarnih avtomobilov ter ne velja za ostale vrste vozil.

PREHRANA

Milo za pranje. Zbornica za trgovino, industrijo in kmetijstvo opozarja potrošnike, da razdeljevalci obrokov 400 gr pralnega mila po ceni 170 lir za kg; konec razdeljevanja bo 10. januarja.

Po treh letih so našli truplo v greznici

V nedeljo jutraj so v neki greznici v Biljah našli truplo Emilija Nemeca, starega 47 let, ki ga pogrešajo od 20. septembra 1943. Kraj, kjer so našli truplo leži blizu stanovanja pokojnika. Truplo je odkril njegov 19 letni sin Richard, ki je šel v greznico. Na truplu so našli čevlje, listnino, v kateri je bil en bankovec za sto lir, denarnico in lepene tre hlače pa si usnja. Po teh predmetih so svoji spoznal pokojnika.

Nad pol milijona lir SKODE ZARADI POZARA

V nedeljo zvečer je v hlevu in seniku kmeta Petra Debenjaka v Vrtolji št. 154 izbruhnil požar. Na kraj so kmalu prišli gorilski gasilci, ki so pred ognjem rešili šupo ter kmetstvo, ki je tudi se začela goreti. Iz hleva so rešili tudi nekaj glav živine. Ogenj je razen požara uničil precejšnjo količino živinske krme in poljedelskega orodja, ki je bilo v seniku. Skupna škoda znaša nad pol milijona lir.

Umor v Panovu

Gubej priznal ede zbo
Umor, ki se je primeril dne 8. decembra v panovskem gozdu, katerega žrtev je postal vinar Karel Makuc iz Kronberga, je še vedno predmet najskrajnejših policijskih preiskav. Polcija je kot domnevna storilca aretirala mehanika Alojza Čubeja iz Solikana, ki je baje priznal udeležbo pri umoru. Vendar je kot pravega storilca označil Josipa Brezavca, ki je na begu in katerega edini povod za zločin je bil rop.

AVTO POVOZIL

12 LETNO DEKLICO
Na cesti proti Koljaskem je večer jutraj neki avtomobil povozil 12 letno Anjo Zulian, doma iz Koljaska. Pri nesreči je deklica dobila hude poškodbe in rane po obrazu ter jo prepehali v gorisko bolnišnico.

ROP V GRADISCU

Oreste Paggio, star 54 let, je naznanil civilni polici v Gradiscu da sta ga pred dvema dnevnoma zvečer v drevorodu ex Regina Elena v Gradiscu dva divja psovca in dva goveda za 400000 800000 lir.

TRST

Britanski ministrski predsednik se zahvaljuje

Poročevalni urad Zavezniške vojaške uprave Julijske krajine je objavil naslednje obvestilo: »Ministrski predsednik Velike Britanije je prejel veliko številno božičnih voščil iz domovine in tujine. Zelo mu je žal, da ne more odgovoriti osebno na vsa voščila zato se toplo zahvaljuje vsem tistim, ki so mu jih poslali in jim želi srečno novo leto.

NOVE CENE

ZA MLEKO IN HRENOVKE

Komisija za določanje cen sporoča, da je Zavezniška vojaška uprava odobrila naslednja cena: Izlopad mleko v skatlah po 3629 gr za razdeljevanje na živilske nakaznice 185 lir za skatlo; hrenovke v skatlah za razdeljevanje na živilske nakaznice 172 lir za skatlo.

Nadalje je Zavezniška vojaška uprava odobrila za kavo »express« servisiranje pri točlini mizi v zaradi naslednje cene: I in II. kategorije 22 lir za skodelico; III in IV. kategorije 20 lir za skodelico. Ta cena bo stopila v veljavo v sredo 1. januarja.

Obvezno zavarovanje za poroke in rojstva

Financijski oddelke Zavezniške vojaške uprave sporoča: Z odredbo Zavezniške vojaške uprave št. 281, podpisano dne 12. decembra 1946, so ukinili zakonski dekret z dne 12. avgusta 1937, št. 1992, spremenjen zakonom z dne 23. decembra št. 2286, s čimer so ukinili od 1. julija 1946 dalje nagrade za poroke in rojstva za osebe državne in javne uprave v breme države.

Treba je naglasiti, da navedena odredba ni ukinila in tudi v ničemer spremenila obveznega zavarovanja za poroke in rojstva, ki jih predvideva kr. zak. dekret z dne 14. aprila 1939, št. 636, ki ostane popolnoma v veljavi. Zato so delodajalci, ki vedno dolžni vplačati pri državnem zavodu za socialno zavarovanje (Istituto Nazionale della Previdenza Sociale) pripadajoče prispevke. Delavci pa lahko vložijo pri zavodu prošnje za doseg nagrade za poroke in rojstva tudi po 1. juliju 1946.

NAJBOJA IZSTRELKA

Ko je neki najemnik iz poslednje na ulici Catullo št. 10 večeraj jutrajšel iz hiše, je našel pred vrzmi vrati izstrelke kalibra 75 milimetra. Nevarni predmet, ki je bil brez varovalca, so takoj odstranili št. 10 mil.

RADIO TRST I

263,3 m - 1140 kc

Torek, 31. decembra

17.30 godalni kvartet torinske radijske postaje; 18. pregled anglo-ameriškega tiska; 18.45 operna glasba; 19.30 pesmi in ritmi; 19.45 glasba; 20.30 glasba; 20.45 glasba; 20.55 glasba; 21.00 glasba; 21.15 glasba; 21.30 glasba; 21.45 glasba; 21.55 glasba; 22.00 glasba; 22.15 glasba; 22.30 glasba; 22.45 glasba; 22.55 glasba; 23.00 glasba; 23.15 glasba; 23.30 glasba; 23.45 glasba; 23.55 glasba; 24.00 glasba; 24.15 glasba; 24.30 glasba; 24.45 glasba; 24.55 glasba; 25.00 glasba; 25.15 glasba; 25.30 glasba; 25.45 glasba; 25.55 glasba; 26.00 glasba; 26.15 glasba; 26.30 glasba; 26.45 glasba; 26.55 glasba; 27.00 glasba; 27.15 glasba; 27.30 glasba; 27.45 glasba; 27.55 glasba; 28.00 glasba; 28.15 glasba; 28.30 glasba; 28.45 glasba; 28.55 glasba; 29.00 glasba; 29.15 glasba; 29.30 glasba; 29.45 glasba; 29.55 glasba; 30.00 glasba; 30.15 glasba; 30.30 glasba; 30.45 glasba; 30.55 glasba; 31.00 glasba; 31.15 glasba; 31.30 glasba; 31.45 glasba; 31.55 glasba; 32.00 glasba; 32.15 glasba; 32.30 glasba; 32.45 glasba; 32.55 glasba; 33.00 glasba; 33.15 glasba; 33.30 glasba; 33.45 glasba; 33.55 glasba; 34.00 glasba; 34.15 glasba; 34.30 glasba; 34.45 glasba; 34.55 glasba; 35.00 glasba; 35.15 glasba; 35.30 glasba; 35.45 glasba; 35.55 glasba; 36.00 glasba; 36.15 glasba; 36.30 glasba; 36.45 glasba; 36.55 glasba; 37.00 glasba; 37.15 glasba; 37.30 glasba; 37.45 glasba; 37.55 glasba; 38.00 glasba; 38.15 glasba; 38.30 glasba; 38.45 glasba; 38.55 glasba; 39.00 glasba; 39.15 glasba; 39.30 glasba; 39.45 glasba; 39.55 glasba; 40.00 glasba; 40.15 glasba; 40.30 glasba; 40.45 glasba; 40.55 glasba; 41.00 glasba; 41.15 glasba; 41.30 glasba; 41.45 glasba; 41.55 glasba; 42.00 glasba; 42.15 glasba; 42.30 glasba; 42.45 glasba; 42.55 glasba; 43.00 glasba; 43.15 glasba; 43.30 glasba; 43.45 glasba; 43.55 glasba; 44.00 glasba; 44.15 glasba; 44.30 glasba; 44.45 glasba; 44.55 glasba; 45.00 glasba; 45.15 glasba; 45.30 glasba; 45.45 glasba; 45.55 glasba; 46.00 glasba; 46.15 glasba; 46.30 glasba; 46.45 glasba; 46.55 glasba; 47.00 glasba; 47.15 glasba; 47.30 glasba; 47.45 glasba; 47.55 glasba; 48.00 glasba; 48.15 glasba; 48.30 glasba; 48.45 glasba; 48.55 glasba; 49.00 glasba; 49.15 glasba; 49.30 glasba; 49.45 glasba; 49.55 glasba; 50.00 glasba; 50.15 glasba; 50.30 glasba; 50.45 glasba; 50.55 glasba; 51.00 glasba; 51.15 glasba; 51.30 glasba; 51.45 glasba; 51.55 glasba; 52.00 glasba; 52.15 glasba; 52.30 glasba; 52.45 glasba; 52.55 glasba; 53.00 glasba; 53.15 glasba; 53.30 glasba; 53.45 glasba; 53.55 glasba; 54.00 glasba; 54.15 glasba; 54.30 glasba; 54.45 glasba; 54.55 glasba; 55.00 glasba; 55.15 glasba; 55.30 glasba; 55.45 glasba; 55.55 glasba; 56.00 glasba; 56.15 glasba; 56.30 glasba; 56.45 glasba; 56.55 glasba; 57.00 glasba; 57.15 glasba; 57.30 glasba; 57.45 glasba; 57.55 glasba; 58.00 glasba; 58.15 glasba; 58.30 glasba; 58.45 glasba; 58.55 glasba; 59.00 glasba; 59.15 glasba; 59.30 glasba; 59.45 glasba; 59.55 glasba; 60.00 glasba; 60.15 glasba; 60.30 glasba; 60.45 glasba; 60.55 glasba; 61.00 glasba; 61.15 glasba; 61.30 glasba; 61.45 glasba; 61.55 glasba; 62.00 glasba; 62.15 glasba; 62.30 glasba; 62.45 glasba; 62.55 glasba; 63.00 glasba; 63.15 glasba; 63.30 glasba; 63.45 glasba; 63.55 glasba; 64.00 glasba; 64.15 glasba; 64.30 glasba; 64.45 glasba; 64.55 glasba; 65.00 glasba; 65.15 glasba; 65.30 glasba; 65.45 glasba; 65.55 glasba; 66.00 glasba; 66.15 glasba; 66.30 glasba; 66.45 glasba; 66.55 glasba; 67.00 glasba; 67.15 glasba; 67.30 glasba; 67.45 glasba; 67.55 glasba; 68.00 glasba; 68.15 glasba; 68.30 glasba; 68.45 glasba; 68.55 glasba; 69.00 glasba; 69.15 glasba; 69.30 glasba; 69.45 glasba; 69.55 glasba; 70.00 glasba; 70.15 glasba; 70.30 glasba; 70.45 glasba; 70.55 glasba; 71.00 glasba; 71.15 glasba; 71.30 glasba; 71.45 glasba; 71.55 glasba; 72.00 glasba; 72.15 glasba; 72.30 glasba; 72.45 glasba; 72.55 glasba; 73.00 glasba; 73.15 glasba; 73.30 glasba; 73.45 glasba; 73.55 glasba; 74.00 glasba; 74.15 glasba; 74.30 glasba; 74.45 glasba; 74.55 glasba; 75.00 glasba; 75.15 glasba; 75.30 glasba; 75.45 glasba; 75.55 glasba; 76.00 glasba; 76.15 glasba; 76.30 glasba; 76.45 glasba; 76.55 glasba; 77.00 glasba; 77.15 glasba; 77.30 glasba; 77.45 glasba; 77.55 glasba; 78.00 glasba; 78.15 glasba; 78.30 glasba; 78.45 glasba; 78.55 glasba; 79.00 glasba; 79.15 glasba; 79.30 glasba; 79.45 glasba; 79.55 glasba; 80.00 glasba; 80.15 glasba; 80.30 glasba; 80.45 glasba; 80.55 glasba; 81.00 glasba; 81.15 glasba; 81.30 glasba; 81.45 glasba; 81.55 glasba; 82.00 glasba; 82.15 glasba; 82.30 glasba; 82.45